

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petič vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petič vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisati se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6. Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-30

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101 Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po Beckovem obisku v Bukarešti:

Poglobitev odnošajev med Poljsko in Rumunijo

Zaključni komuniké o tridnevni razgovorih v Bukarešti — Tesnejše sodelovanje obeh držav na gospodarskem, kulturnem in političnem polju

Bukarešta, 26. aprila. AA. Včeraj je bilo objavljeno naslednje poročilo o razgovorih med poljskim zunanjim ministrom Beckom in rumunjskim zunanjim ministrom Antonescom:

O priliki svojega obiska v Bukarešti je imel poljski zunanji minister Beck z rumunjskim zunanjim ministrom Antonescom več razgovorov, ki so zadevali razne obče poglobitve na sedanjo mednarodno situacijo, na odnose Poljske in Rumunije z ostalimi državami, kakor tudi na posebne probleme, ki se tičejo obeh držav. Ti razgovori pomenijo nadaljevanje razgovorov, ki sta jih imela oba ministra v Varšavi in Zenevi, ki so se vršili v atmosferi posebne priprtosti, so omogočili ugotovitve, da se njuni stališča ne razlikujeta v nobeni stvari, kar jih je bilo predmet njunih posvetovanj, in da se intimo sodelovanje obeh vlad razvija v znamenju zaupanja in prijateljstva.

Oba ministra sta v svojih razgovorih ponovno ugotovila, da se struktura poljsko-rumunjske zveze oslanja na zavest odgovornosti za varnost obeh držav, enako pa tudi na idejo zaupanja in sodelovanja pri stabilizaciji mednarodnih odnošajev. Oba ministra sta z zadovoljstvom ugotovila, da kljub nekimi komplikacijami političnega značaja obstajajo vsi izglezi za konstruktivni duh in dobro voljo odgovornih voditeljev evropske politike in da se

morajo koristno izrabiti za popuščanje obče napetosti.

Ministra Beck in Antonescu sta bila srečna, da sta lahko sprejela na znanje tudi razvoj konkretnih manifestacij poljsko-rumunjskega prijateljstva, do katerih je prišlo v zadnjem času, in sta podčrtala svoje posebno zadovoljstvo zaradi ugodnih rezultatov obiskov rumunjskega prosvetnega ministra in guvernerja rumunjske Narodne banke v Varšavi.

Oba ministra sta izjavila, da se strinjata s tem, da se popolnoma uveljavi poljsko-rumunjska konvencija o duhovnem sodelovanju, katere ratifikacijski instrumenti so bili te dni v Bukarešti izmenjeni. Posebej sta sklenila posvetiti vso pozornost realizaciji sodelovanja poljskih in rumunjskih organizacij katerih naloga je skrbeti za nacionalno vzgojo mladine.

Oba ministra sta obravnavala tudi razna vprašanja gospodarskega značaja, ki se pojavljajo v okviru odnošajev med obeh državama in sta ugotovila zboljšanje blagovnega prometa, ki je nastalo po lani sklenjenem sporazumu Sklenila sta, da bosta ta vprašanja proučevala z vso skrbjo, ker sta prepričana, da vsako zboljšanje poljsko-rumunjskih odnošajev prispeva k gospodarskemu blagostanju obeh držav. Načrt za razširjenje teh odnošajev, za ureditev tranzitnih vprašanj bo v kratkem izdelan od pristojnih oblastev obeh držav.

O priliki svojega bivanja v Bukarešti je zunanji minister Beck skupno z ministrom Antonescom podpisal konvencijo o medsebojnem razvoju potniškega in turističnega prometa med Poljsko in Rumunijo, v kateri so določene posebne olajšave za izdajanje potnih listov in potrebnih vizirnih dovoljenj. S povečanjem števila potnikov iz Rumunije v Poljsko in iz Poljske in Rumunije bo ta konvencija omogočila obema narodoma, da se bolje spoznavata in cenita in tako bo konvencija pomenila nov prispevek k še večji povezanosti prijateljskih odnošajev med Poljsko in Rumunijo.

Ministra Beck in Antonescu sta izrazila svoje prepričanje, da se morejo v sedanjih prilikah, ki so težje kakor kdajkoli prej, pojaviti nove težave mednarodnega značaja, da pa bodo proučene mirno in strpljivo ter, da bosta v to svrhu vzdrževali najtesnejše stike in da si bosta ob vsakem primeru nemudoma izmenjali misli.

Izjava Antonesca

Bukarešta, 26. aprila. AA. Rumunjski zunanji minister Antonescu je sprejel poročila agencije Pat in mu dovolil daljši razgovor o odnosih med Rumunijo in Poljsko. Minister je poročevalcu poljske agencije izrazil predvsem svojo radost, da je imel priliko sestati se s poljskim zunan-

jim ministrom Beckom. Naglasil je, da je Beckov obisk v Bukarešti doprinesel nov dokaz priprtih odnošajev med Poljsko in Rumunijo. Po celi vrsti pomembnih sestankov, ki jih je imel rumunjski zunanji minister s svojim poljskim tovarišem v Varšavi in Zenevi, se je te dni v Bukarešti nudila prilika, da so se le ponovno proučila vsa vprašanja, ki se tičejo mednarodnega položaja, kakor tudi vsi problemi, ki se nanašajo neposredno na odnose Poljske in Rumunije. O priliki bukareških razgovorov so se ponovno definirala stališča obeh vlad glede vseh teh vprašanj. Skupno z ministrom Beckom je ugotovil, da se v celoti skladajo.

Poljski zunanji minister Beck je imel do poldne nov daljši sestanek z rumunjskim zunanjim ministrom Antonescom. Takoj nato je sprejel francoskega poslanika v Bukarešti Adriana Tieria, s katerim je imel zelo dolg razgovor.

Konferenca

generalnih štabov

»Univerzitet poročila, da bo v kratkem prišel v Bukarešto na obisk načelnik poljskega glavnega generalnega štaba, ki naj bi v zvezi s sedanjimi razgovori rumunjskega in poljskega zunanjega ministra uredil skupno z zastopniki rumunjske vojske nekatera važna vojaško-politična vprašanja.

Politični obzornik

Po „krišćansko-katoliški“ morali

O značilnem slučaju stražiškega župana Antona Križnarja, ki je bil dvakrat odstavljen, češ da je zakrivil kaznivá dejanja iz koristoljubja in dobil nato za ta podtika nja sijajno zadošćenje pred okrožnim sodiščem v Ljubljani in pred upravnim sodiščem v Celju, molčita »Slovenec« in »Slovenski dom« kot grob, pač pa se je oglašil Škerbec-Sabothijev organ »Gorenjec«. Pa nikar ne mislite, da se je list Katoliške akcije in Katoliškega tiskovnega društva oglašil zato, da da krivično oklevetanemu možu zadošćenje, kaj šel Oglasi se je, da na naslov župana Križnarja ponovi vse stare kleвете in stara podtikanja. »Gorenjec« pravi, da nič prav ne verjame »Jutrovemus« poročila, da je upravno sodišče v Celju ugodilo pritožbi župana Križnarja glede razrešitve, nato pa nadaljuje: »To poročilo ni pisano za Stražišče, ker tu imajo o tej zadevi že svojo sodbo, ampak za druge kraje, ki pravih razmer ne poznajo... Po informacijah, ki smo jih dobili iz naslednjih virov, je možno, da je bilo »Jutrov« veselje vendarle prežgodnje. Državno tožilstvo baje ni imelo dovolj dokazilnega materiala in informacij, da bi moglo sestaviti utemeljeno obtožnico. Ali bo tak material državnim tožilec sedaj dobil, ne vemo, ter prepustimo to merodajni oblasti... Nam je znano, da je Gregor Bajželj izstopil iz službe radi bolezni že v začetku leta 1934. Ze pri obravnavi za 1934. vsaj pa za 1935., bi se bil moral pokazati primanjkljaj. Obracun za 1934. pa primanjkljaja, ki bi ga baje zakrivil Gregor Bajželj, ne izkazuje. Sete 1936. sta revizorja dognala primanjkljaj v blagajni. Čudno je res, da se Križnarju ni posrečilo, da bi že prej ugotovil primanjkljaj v blagajni. »Jutro« pač ni napravilo največje usluge svotemu »nacionalnemu« županu, ker ga smatra za tako nesposobnega. Ali naj oblast županske posle tako nezmožnemu človeku? Kaj bo oblast ukrenila, smo zelo radovedni. Vemo pa, da taka drevesa ne bodo rasla do neba.« — Evo, takšna je »krišćansko-katoliška« morala Katoliškega »Gorenjca! Mesto da bi skesano priznal in obžaloval bližnjemu storjeno krivico, ki jo je ugotovilo nepristransko sodišče, vihti sedaj znova svoj lopar in ponavljá svoje kleвете! Tak katoliški pokvarjenjak ne zasluži nič drugega, kakor da se ga tira pred sodišče!

Komunistični jezik

— esperanto

Klerikalna »Hrvatska Straža« je iznašla, da je mednarodni jezik esperanto prav za prav jezik komunistov in framasonov. Tako kole piše: Zidje, framasoni, zlasti pa komunisti se poslužujejo esperanta na debelo. Komunisti toliko da ga niso proglasili za svoj službeni jezik... In delajo popolnoma pravi! »Otroci tega sveta so pametnejši, kakor otroci svetlobe.« Omi — komunisti, so globoko razumeli važnost esperanta in se resno lotili dela. Celv v šole so ga uvedli kot obvezen predmet. In današnja boljševiška mladina se vzgaja v tem duhu in stopa neustrašno esperantski bodoščni nasproti. Brezbožna, rdeča internacionala hoče imeti tudi svoj mednarodni jezik. In uspevajo, neverjetno uspevajo! A na čigav račun uspevajo? Kdo je kriv, da so se tudi pri nas komunisti z vso dušo lotili učenja esperanta? V Zagrebu samem je danes okrog 5000 ljudi, ki dovršeno govorijo esperanto. Vsi ti smatrajo propagiranje tega jezika kot zelo resno stvar. A kdo so ti ljudje? Na čigavi strani so? Samo to vemo, da pri nas do sedaj še nismo imeli organiziranih katoliških esperantistov. Pa tudi sicer smo se lahko iz dnevnega časopisja opetovano prepričali, da so bili po naših mestih in mestech esperantski klubi v velikem odstotku kulise, za katere so se spretno skrivali komunisti in tudi komunistične celice. Ker delujejo po načrtu, so imeli zato v tem pogledu tudi vidne uspehe. Ponavljamo svoje vprašanje: na čigav račun je to? Kdo bo odgovoren, najbolj odgovoren za razorne posledice, ki jih bo povzročilo preko esperanta brezbožno delovanje naših komunistov? Jasno, mi, otroci svetlobe! Ker nam povzroča zelo malo ali nič skrbi zlo, ki ga pušča za sabo rdeči stezern in ki se žiri s pomočjo esperanta. Res, skrajni čas je, da se v tem pogledu prebudimo iz dremavice! In z navedenih izvajanj je razvidno, da smatra hrvatsko glasilo Katoliške akcije celo esperanto za nevaren političnemu katolicizmu, zato ga enostavno proglašá za mednarodni komunistični jezik, kakor so se politični katoliki in njih častopati v zadnjem času navadili, da proglašajo vse ljudi — in naj so še tako daleč od komunistov — za komuniste!

Borzna poročila.

Cerik, 26. aprila. Beograd 10. Pariz 19.40. London 21.50.25. New York 437.25. Bruselj 75.85. Moskva 28. Amsterdam 230.45. Berlín 175.80. Dama 80.20 — 81.70. Praga 15.24. Varšava 28.20. Zagreb 28.20.

Zagotovilo belgijske nevtralnosti

Besedilo francosko-angleške note

Pariz, 26. aprila. AA. (Havas) Besedilo francosko-angleške izjave, ki sta jo včeraj izročila zunanjemu ministru Belgije francoski in angleški poslanik, se glasi:

Vladi francoske republike in zedinjenje kraljevine Velike Britanije in severne Irské sta v zadnjih mesecih proučili željo belgijske vlade, naj bi izdala potrebna pojasnila o pravicah in mednarodnih obveznostih Belgije glede na njen zemljepisni položaj kakor tudi zaradi tega, ker bo treba še nekaj časa, preden sklenejo splošen dogovor, ki naj nadomesti locarnsko pogodbo. Ker želita izraziti belgijski vladi svojo popolno simpatijo in sta se zato sporazumeli na tole izjavo:

Obe vladi jemljeta na znanje sklep Belgije, da bo svoje meje branila z vsemi sredstvi proti v kakemu napadu in da bo preprečila izrabo belgijske zemlje v napadalne namene proti drugi državi tako, da bi njeno ozemlje postalo oporišče za vojaške operacije na kopnem, na morju ali v zraku, dalje da bo Belgija v ta namen svojo obrambo dobro organizirala. Obenem jemljeta na znanje nova zagotovila zvesto be Belgije do Društva narodov in do vseh obveznosti, ki veljajo za člane tega društva ter izjavita na osnovi tega, da je Belgija s tem oproščena vseh obveznosti

tako locarnske pogodbe kakor dogovora od 19. marca 1936 v Londonu.

Vladi francoske republike in zedinjene kraljevine Velike Britanije in severne Irské soglašata v tem, da razrešitev Belgije od navedenih pogodb in navedenih obveznosti ne posega v obstoječe obveznosti Velike Britanije in Francije izvirajočih iz teh pogodb.

Belgijski zunanji minister je na to sporočil francoskemu poslaniku in angleškemu odpravniku poskov v Bruslju tole: Belgijska vlada jemlje z velikim zadovoljstvom in s toplo zahvalo na znanje izjavo, ki jo je prejela 24. aprila 1937 od francoskega poslanika in angleškega odpravnika poslov.

BRUSELJ, 26. aprila. AA. Belgijski tisk podrobno komentira francosko in angleško izjavo, s katero je bila Belgija osvobodjena svojih obveznosti po lokarnskem paktu in londonskem sporazumu, sklenjenim po nemški militarizaciji Porenja. Lesti registrirajo obe izjavi z velikim zadovoljstvom in naglašajo, da bo Belgija tudi v bodoče zvesta Društvu narodov. Belgija je sedaj popolnoma samostojna in ne pripada nikakomu mednarodnemu sistemu, ki bi imel kakršnokoli ofenzivni značaj. Belgijski listi pravijo, da je sedaj položaj Belgije povsem enak mednarodnemu.

Blumova vlada v velikih težavah

Vedno vidnejši znaki razpadanja ljudske fronte

PARIZ, 26. aprila. r. Počojaj vlade g. Bluma je postal zadnje dni precej omajnan. Vsak dan se pojavljajo nove težave in ni izključeno, da lahko pride do razpada ljudske fronte, če se Blumu ne posreči odstraniti nastajajoča nasprotstva in očuvati vladno večino. Prejšnjo nedeljo je radikalna omladina zavzela na svojem kongresu precej odločno stališče proti Blumovi vladi. Včeraj je okrožna organizacija radikalne stranke v Le Havru sklenila, da izstopi iz Ljudske fronte, ker nečeno več s svojim sodelovanjem podpirali vlado, za čije pogrške, storjene proti volji radikalov, nečeno nosili odgovornosti.

Še bolj je otežekilo položaj vlade stališče, ki ga je zavzela splošna delavska zveza. Od vlade namreč zahteva, naj takoj da na razpolago 10 milijard za javna dela. Poleg tega je v parlamentu vloženi čela kopica interpelacij, nanašajočih se na delo vlade. Prihodnja seja poslanske zbornice bo v petek. Pričakujejo, da bo na tej seji podal Blum daljšo izjavo, s katero bo poskušal pomiriti razburjene duhove. Apeliral bo na delavstvo in na tovarnarje, naj bodo zmernejši v svojih zahtevah, ker jim sedaj ni mogoče ustreči, ne da bi bili pri tem ogroženi interesi države. Od uspeha njegove intervencije bo odvisen nadaljnji obstoj ljudske fronte in njegove vlade.

Poskusno kronanje v Londonu

LONDON, 26. aprila. AA. Včeraj so predili drugo poskusno svečanega sprejema, ki se ima razviti o priliki kronanja angleškega vladarja. Na ulicah so se zbrale ogromne množice radovednega sveta. Tokrat v sprejedu ni bilo tovornih avtomobilov in vozov, ki naj bi markirali kočije z dvora, nego so pripeljali na ulice prave polajene kočije, ki se bodo uporabile o priliki kronanskih svečanosti. Tudi oddelki kraljeve garde so bili tokrat v paradnih uniformah.

V Gdanskú zapirajo socialistične poslance

VARSAVA, 26. aprila. AA. V Gdanskem sta bila snoči aretirana socialistična poslance Weber in Gedeck.

Odpor proti novim davkom v Angliji

LONDON, 26. aprila. AA. V angleški spodnji zbornici je nastal resen počej zaradi obstrukcije parlamentarne opozicije proti načrtom letalske obozavitve »Sunday Express« je objavil daljše poročilo o situaciji in pravi, da nameravajo posamezni opozicijski poslanci v primeru, da finančni minister ne bi umaknil omenjenega načrta, nadaljevati z obstrukcijo vse do kronskih svečanosti s čimer bi povzročili vladi velike neaprlike. Načrt zakona c izrednem davku za obozovištev se bo crčeje, v spodnji zbornici obravnavati prihodnji turek. Proti novim davčnim bremenom niso samo laburisti, nego tudi opozicijski liberalci in celo v vrstah konzervativcev je več poslancev, ki se strinjajo s stališčem opozicije.

Novo nemško notranje posojilo

Berlin, 26. aprila. AA. (Havas). V nemških finančnih krogih napovedujejo bližnji emisijo novega notranjega posojila v višini 500 milijonov mark. Posojilo bi izdale nemške železnice in bi služilo financiranju gradnje avtomobilskih cest.

Rudarški nemiri v Angliji

LONDON, 26. aprila. AA. Snoči je prišlo v rudarske vase Harwort v Nottinghamski grofiji do hudih neredov. V vas je prišlo nekaj orožnikov, ki so nameravali izvesti preiskavo zaradi nekkih incidentov o priliki stavke. Naenkrat je množica rudarjev navlila na orožnike in nastal je hud spopad. Šele ponoči, ko so orožnikom s tovornimi avtomobili posejali na pomoč več orožniških oddelkov, je bil red spet obnovljen. V spopadu je bilo ranjenih več ljudi. Ponoči je bilo večje število rudarjev aretiranih.

Zadnji ostanek nemštva

Dolga desetletja pred vojno je izhajala v Celju kot nemškonskalno glasilo »Deutsche Wacht«. Bil je to list, ki je mrzil in sovražil vse, kar je bilo slovensko in slovensko. O Slovencih je pisal tako strupeno, kakor noben drugi list v bivši Avstriji. V njegovih očeh so bili Slovenci barba-

ri brez lastnega jezika in seveda brez lastne književnosti. Njih govoral je bila, tako je z vso resnostjo pisala »Deutsche Wacht«, mešavina, zmešana skupaj iz vseh mogočih jezikov, predvsem iz nemškega, laškega in ruskega. Slovencev pod tem imenom »Deutsche Wacht« sploh ni hotela poznati, zanjo so bili Slovenci samo »Windische«, ki nimajo drugega poklica na svetu, kakor da kot hlapi služijo »gospodom Nemcem«. Duh, ki je vladal takrat pri listu, označuje najbolj dejstvo, da je bil dolga leta urednik tega nemškega celjskega glasila zloglasni vsenemški kričač Karel Hermann Wolf, ki je kasneje v vsenemškem gibanju igral veliko vlogo. Po prevratu in osvoboditvi se je »Deutsche Wacht« prelevila v pohlevno in kroško »Cillier Zeitung«, ki je nekaj časa veljala tudi za glasilo kočevskih Nemcev. Kasneje je list, ko je izšel sestojanuarski manifest, zopet spremljal svoje ime v »Deutsche Zeitung«. Dolga leta je bil urednik celjskega nemškega lista Schauer, ki je bil nekaj časa celo nemški poslanec v Narodni skupščini. Po njegovi smrti je »Deutsche Zeitung« jela vidno hirati in pehati. Kljub nacionalsocialistični infekciji so ji nezadržno pojemale življenjske sile. In pred tedni je umrla, prenehala izhajati. In kakor nekoč ob grobu zadnjega celjskega grofa, bi danes v nekotiko spremenjeni obliki lahko zaključili: Danes celjska »Deutsche Zeitung« in nikdar in nikoli več!

Delo za lepšo slovensko bodočnost

Lepa proslava 15-letnice JČ lige v Ljubljani — Koncert in slavnostni občini zbor

Ljubljana, 26. aprila. Jugoslovanska, češkoslovaška liga v Ljubljani je proslavila svoje 15letnico kot matica JČ lig pri nas predvsem s revije svojega dela ter že s tem pokazala, kako resno pojamuje svoje pomembne naloge. Slavnostno proslava lepoga jubileja je v glavnem organiziral Akademski odsek lige in se tako s svojim delom odločil starejšim delavcem za njihovo doseganje dela, ki ga bo morala sčasom prevzeti mlajša generacija.

PROSLAVA V TRGOVSKEM DOMU

Sobotna slavnostna proslava v dvorani Trgovskega doma je dosegla popoln uspeh, kar je treba pripisati tudi temu, da je imela demokratičen značaj. Razlike v cenah sedežev ni bilo, s čimer je bil že na zunanji poudarjen značaj prireditve. Program je bil skrbno izbran, tako koncertni kakor plesni.

Pred koncertom je pozdravil udeležence in zlasti zastopnike bratskih lig, oblasti in društev ter korporacij predsednik JČ lige dr. E. Stare. Med številnimi zastopniki so se udeležili slavnostne proslave jubileja podban dr. Majcen, zastopnik divizionarja general Popadič, zastopnik ljubljanske občine dr. Kamušič, francoski konzul Remard, češkoslovaški konzul ing. S. Mišnovský, zastopnik univerze univ. prof. dr. M. Rebek, zastopnik Ovdetniške zbornice dr. Krivic, zastopnik Zdravniške zbornice dr. Lavric, zastopnik Jugosl. bolgarske lige, Filharmonične družbe, CMD, ČO, Kola jugosl. sester, »Atene«, Kneževje Zorke itd. Posebno toplo je pozdravil predsednik zastopnika centralne češkoslovske jugosl. lig iz Prage generalnega konzula in častnega člana ljubljanske lige dr. O. Beneša, zastopnika JČ lige savske banovine D. Bogunoviča iz Zagreba, zastopnika crkveniške lige Jezbece ter zastopnike slovenskih krajevnih lig.

Predsednik dr. E. Stare je v svojem govoru kratko opisal, kako je prišlo do ustanovitve lige v Ljubljani; hkrati v Pragi in v Ljubljani je bila ustanovljena organizacija, ki si je nadelo nalogo utrditi medsebojne vezi slovenskih držav ter delati za slovensko vzajemnost na vseh poljih narodnega življenja. Ljubljanska liga kot matica JČ lig v naši državi je lahko ponosna na svojo tradicijo. Kot najstarejša med ligami se pa tudi zaveda, da mora ostati tudi v bodočnosti v ospredju delovanja ter da mora zbuditi zanimanje za svoje smotre tudi med najširšimi plastmi ljudstva na vseh področjih. Predsednik ni govoril posebej o delovanju lige v njeni 15letni dobi, ker je liga izdala za svoj jubilej obširno brošuro, ki je zgovoren in tehten dokument prizadevanj JČ lig za plemenite smote. Končno je govoril lahko z zadovoljstvom ugotovil, da je delo naših lig dobilo lepo priznanje na najvišjem mestu; pokroviteljstvo nad JČ ligami v naši državi je prevzel knez namestnik Pavel. Govornik je nazdravil predsedniku češkoslovaške republike dr. E. Benešu, Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljevskemu domu in z njim so vzkliznili udeleženci trilateralni »zivo!«, nakar je orkester državnega konservatorija zaigral češkoslovaško in našo državno himno.

ČESTITKE K JUBILEJU

Govor predsednika Akademskega odseka A. Klemenčiča je pokazal, da se je naša akademska mladina lotila dela za slovensko vzajemnost z enako resnobo in morda še z večjo poglobljenostjo kakor mladina prejšnje generacije. Govornik je čestital predsedniku dr. E. Stareju k jubileju lige. Posebno toplo je bil pozdravljen govor zastopnika JČ lig generalnega konzula dr. O. Beneša, ki je ugotovil, da je bilo delo ljubljanske lige zelo plodono in na naglasil je, da je češkoslovaška javnost hvaležna za njeno delovanje. V imenu mestne občine je čestital ligi dr. Kamušič. O nalogah ter namenu JČ lig je spregovoril stvarno in z njemu lastno poglobljenostjo češkoslovaški konzul ing. S. Mišnovský. Naglasil je, da liga lahko opravi še zelo mnogo dela pri reševanju povsem realnih vprašanj sožitja slovenskih držav in da zato potrebuje zašolbo v najširših plasteh javnosti ter sodelovanje strokovnjakov. D. Bogunovič je v svojem govoru zlasti opozoril na veliko vlogo češkoslovaške države, ki je v teh naših najskrajnejših zagovornica pravice malih narodov in naša najboljša prijateljica.

Koncert je imel značaj resne umetniške prireditve. Orkester državnega konservatorija je odigral pod vodstvom U. Prevorskega Dvoorkovo Serenado, z velikim uspehom. Stopilo je bila sprejeta tudi ga. M. Verbič-Štrukljevica, ki je zapela tri Nova-kove pesmi. Prof. P. Šivic je zaigral na klavirju mojstrsko Sukov Opus 12 in končno je zapel operni pevca A. Kolacio zmagovito arjo Jeleokve iz Čajkovskega opere Pikova dama. Na plesnem sporedu so bili samo češkoslovaški in jugosl. komadi. Igral je akademski orkester Romny. Četvrtko posebej za to priliko je komponiral po narodnih motivih skladatelj D. Zebre.

SLAVNOSTNI OBČINI ZBOR

Včeraj dopoldne je bil slavnostni občini zbor lige v posebni dvorani pri Slamiči. Udeležba je bila zelo lepa. Pred prehodom na dnevni red so zborovalci pozdravili državni zastavi obeh bratskih držav, nakar je predsednik dr. E. Stare predlagal vdeležnostno brzojavko pokrovitelju JČ lig knezu namestniku Pavlu in pozdravna pisma predsedniku Osvoboditelju T. G. Masaryku, predsedniku čal. republike E. Benešu, dr. P. Zenku kot poslovočnemu podpredsedniku JČ lig, ustanovitelju praške lige primatorju dr. Baxi in ligim častnim članom, Občnega zbora, so se udeležili razen delegatorov slovenskih lig in lig savske banovine, tudi številni zastopniki društev, ki so prisostvovali tudi slavnostni prireditvi razen njih je bil predsednik toplo pozdravil še zastopnika centralne JČ lig dr. O. Beneša, konzula ing. S. Mišnovskega, zastopnika ljubljanske občine kuzpe ing. L. Bevc, zastopnika številnih društev in ustanov in predčital je pozdravna pisma organizacij in posameznikov, ki so čestitali

tal ligi k njenemu prazniku. Predsednik se je spomnil številnih med letom usrih delavcev lige in sporovali se položili njihovi spomni.

JUBILEJ — DELA IN USPEHOV

Predsednik je v glavnih obrisih opisal plodono delo lige, dela, ki ga lahko pravilno ocenile, kadar ga podrobno proučijo iz jubilejne brošure. Menda pove že dovolj številka, da je liga lani imela 120 samostojnih prireditev. Liga je imela pred leti samo 80 članov, zdaj jih pa ima 419. Neustrašno delo se je silno pomnožilo, kar pove že to, da je bilo lani odposlanih 1500 dopisov in okrog 9000 vabil in zapiskov. V zahvali odbornikom, oblastem itd. se je predsednik zahvalil posebej Prometnemu sindikatu ter senatorju Iv. Hribarju, ki je daroval ligi 20.000 Din za sklad za postavitev spomenika Janu Legi v Ljubljani. Slovenske lige, ki s svojim delom nedvomno prednjačijo pred drugimi ligami v državi, so bile v dobrih zvezah zlasti s ligami v savski banovini, in skupno z njimi so neprestano odločno zahtevale, da začne delati tudi centrala v Beogradu. JČ lige tudi odločno zahtevajo, da jih upoštevajo gospodarske zbornice, ki so se začele ustanavljati za organizacijo gospodarskega sodelovanja bratskih držav in zato bi morale biti lige zastopane v njih.

DELO V INTERESU VSEGA SLOVANSTVA

Zborovalci je pozdravil izmed zastopnikov najprej dr. O. Beneš ter izrekli ligi laskavo priznanje za njeno veliko delo, zlasti še, ker si je znala pridobiti tudi mladino. Silen vtis je napravil na zborovalce govor konzula ing. S. Mišnovskega, ki je naglašal, da je delo lig v obeh državah v interesu vsega slovanstva ter da morajo biti vsi Slovani enako usmerjeni, saj je njihova usoda povezana. Zdej, ko

se svet deli v dva tabora, za mir ter spoznavno sožitje narodov in v nasprotnem tabor, ki trdi za nepretrgovanost in ločenost narodov, je treba jasno opredeliti, da je odhod iz njega nemogoč. Slovenske države imajo toliko skupnih interesov, da je silno čudno, zakaj se še niso združile pri skupnem programu mednarodnega sodelovanja. Izborno je naglasil, da je naš skupen sovražnik, kdor nas hoče raztrgati. Čestitaj je predsednik k jubileju lige in dejal, da češkoslovaški narod hoče ostati zvest našemu narodu tudi v bodoče kakor hoče ostati naše ljudstvo zvesto češkoslovaškemu, saj je ljudski glas — glas božji. Govornik se je D. Bogunovič, ing. Bevc, ki je bil zastopnik celotnega slovanstva in se smetri s kolektivno in JČ lig istovetno zastopnik JČ lige dr. Švigelj, zastopnik crkveniške lige Jezbec in dr. Krivic, ki je opozoril na zastupke predsednika dr. E. Stareja za ligo.

Kratke tajniško poročilo je podal dr. V. Marček, ki je spregovoril tudi o bodočem programu lige, blaginjsko pa dr. Stele, nakar je prof. dr. V. Burian poročal o jezikovnih tečajih na srednjih šolah. Toliko tečajev na srednjih šolah tvori že malo gimnazijo. Učencev je letos okrog 400. Priredili bi lahko še več tečajev, a ni dovolj učiteljev. Poročilo o delovanju Akademikega odseka je podal A. Klemenčič. Izvoljen je bil z nezamisljivo izprememabni desedajni odbor.

ZARTEVE IZVRŠILNEGA ODBORA

Po občnem zboru JČ lige v Ljubljani, je bil takoj občini zbor Izvršilnega odbora lig dravske banovine. Poročal je predsednik dr. E. Stare, ki se je dotaknil tudi kočljivega vprašanja odnosov lig do Zveze JČ lig v Beogradu ter ostro kritiziral zvezo. Občni zbor je pooblastil JO, da bo vložil oster protest proti postopanju centrala v Beogradu. Predložena bo tudi posebna resolucija z zahtevo, da vendar še stopi v veljavo kulturna konvencija med našo državo in Češkoslovaško. Nadalje bodo zahtevali zastopatve lig v gospodarski zbornici v Beogradu in končno, da se uredi vprašanje pošiljanja naših dijakov na študij na Češkoslovaško. Posebej o nalogah Izvršilnega odbora in delovanju mariborske lige je spregovoril prof. Ševčič iz Maribora. Tudi v Izvršilnem odboru so ostali ribora. Tudi v Izvršilnem odboru so ostali

Narodna banka in ljubljanski velesjem Dvojna mera pri razdeljevanju podpor

Ljubljana, 26. aprila. Te dni je prejela uprava ljubljanskega velesjema obvestilo, da ji je Narodna banka nakazala za letošnji pomladni prireditvi 25.000 Din podpore. Obenem so zagrebški listi objavili še drugo zanimivo vest, da je namreč Narodna banka podprla tudi beograjski in zagrebški velesjem ta dva pa mnogo izdatneje Beograjskemu velesjemu je namreč nakazala 500.000 Din, zagrebškemu pa 100.000 Din.

Ta nesorazmerna razdelitev podpor meče dokaj čudno luč na postopanje Narodne banke. Res je sicer, da je beograjski velesjem sele v gradnji in da bo potreben nekoliko izdatnejše podpore, vendar pa je razlika med višino podpor ljubljanskemu zagrebškemu in beograjskemu velesjemu je prevelika in ne moremo se ubraniti vtisa, da gre za namerno favoriziranje.

Ljubljanski velesjem je najstarejša ustanova te vrste v državi. V 17 letih si je ustvaril bogato tradicijo in sloves, ki sega daleč preko naših meji. Priredil je celo vrsto

razstav, ki so bile živ dokaz naše gospodarske trdnosti in žilavosti ter tudi visoke stopnje naše kulture. Tega se je zavedala tudi država sama, saj je v prvih letih velesjem izdatneje podprala. Dojem so pozneje postajale subvencije od leta do leta manjše, dokler niso skoraj popolnoma usahinile. Lani je sicer prejela uprava za svojo krasno, namršeno vzorno urejeno lesno razstavo 5000 Din podpore. Kar pa je bilo sprito oozromih stroškov in učinka je razlaga odločno premalo. Tudi letošnja vsebina je zaradi važnosti ljubljanskega velesjema gotovo prejkaj zlasti, če primerjamo to vso s podporo beograjskemu velesjemu. Naš gospodarski krogi so za to upravičeno ogorčeni, saj ravno oni nosijo največje pezo javnih bremen v državi. Beograjskemu velesjemu ne odrekamo podpore, mislimo pa, da ključ razdelitve ni pravičen in da bo morala Narodna banka tudi ljubljanskemu velesjemu nakazati večjo subvencijo, ki bo v pravičnem razmerju z beograjsko.

Naši novinarji v Rogaški Slatini

Občni zbor ljubljanske sekcije Jugoslov. novinarskega združenja je v nedeljo 25. t. m. privabil v naše odlično zdravilišče in kopališče Rogaško Slatino večje število slovenskih novinarjev. Kakor je že lepa tradicija, je zborovanje ljubljanske sekcije obiskala tudi delegacija zagrebške sekcije s predsednikom dr. Sokolcem na čelu. Mnogi udeleženci so prispeli že v soboto zvečer, drugi pa z nedeljskim jutranjim vlakom. Sprejeti jih je ravnatelj zdravilišča g. Gračnar, ki je ves čas izkazoval predstaviteljem domačega tiska ljubezno pozornost.

Občni zbor je otvoril ob pol desetih dopoldne v prostorih zdraviliške čitalnice predsednik sekcije in centralnega združenja Stanko Virant in pozdravil navzočne goste, med njimi srečkoga načelnika dr. Marša in ravnatelja Gračnarja. Predsednik je v svojem poročilu orisal splošno stanje organizacije in njena prizadevanja v zaključnem poslovnem letu, nakar sta zborovalce pozdravila še gg. dr. Marša in Gračnar. Z zborovanja so bile odposlane brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vicoč, knezu namestniku Pavlu, namestniku dr. Peroviču in dr. R. Stankoviču in minist. predsedniku dr. Stojadinoviču, ter pismeni pozdravi in zahvale banu dr. Natlačenu in županoma dr. Adleščiču in dr. Juvanju.

Predsednikovo splošno poročilo je s podrobniimi podatki izpopolnil tajnik Tone Gmajner, blaginjak Drago Potočnik pa je izbrno poročal o blaginjskem stanju. Po poročilu Ante Bega je dobil odbor absolutorij. Sprejeti so bili nekateri predlogi poslovdje Jos. Prunka in drugi sklepi, ki se tičejo organizacije odnosno sadrže »Novinarski dom«. Med njimi bo široko javnost posebno zanimala vest da prično že letos z zidavo novinarskega doma v Ljubljani. O pripravljajoči se jezenski razstavi slovenskega tiska ob 140-letnici Vodnikovega lista in 30-letnici naše novinarske organizacije je izbrno poročal Ante Gaber. Pri volitvah je bil izvoljen v glavnem stari odbor s predsednikom g. Virantom na čelu.

Občni zbor je potekal zelo stvarno in pokazal, da imajo naši novinarji mnogo resnega razumevanja za svoje strokovne probleme. Po občnem zboru so si udeleženci ogledali nekatera zdraviliška nepreva in se nato odpravili vabitu na skupno kosilo, ki jim ga je privedila pri Ogrižu zdraviliška uprava. Popoldne so privedli izlet v Halozs, kjer so na Podlehniku spoznali vzorno kletarstvo na velikem vinogradnem posestvu Stajenske hramlinice. Z večernim vlakom so se novinarji zadovoljni z vtisi iz tega prelopačnega kotička slovenske zemlje vrnili v Ljubljano in Maribor.

Resnica o pogajanjih v stavbni stroki

Ljubljana, 26. aprila. Zveza stavbni delavcev Jugoslavije podružnica za Slovenijo v Ljubljani; poroča o pogajanjih za sklenitev kolektivne pogodbe glede na tendenčno poročanje »Slovenec«:

V soboto je poročal »Slovenec« o pogajanjih v stavbni stroki z namenom prikriti javnosti prave vzroke, ki bi bili; akoraj povzročili razbitje pogajanj v petek. Pri tem kaže »Slovenec« s pretom na nas, če pogajanja so hoteli razbiti in njihova zaeluga bo, če delavstvo ne bo dobilo letos kolektivne pogodbe. V ponedeljeku po zborovanju stavbnega delavstva so bila pogajanja zaključena (po »Slovenec«). Štiri dni potem pa smo prišli mi z zadnjim adutom — kakor pravi »Slovenec« — in razbitje pogajanja. Resnica je, da sporazum ni bil dosežen v tolikih meri, kakor je poročal »Slovenec«.

Že v začetku pogajanj smo zahtevali naš Maribor uvrti v isti draginski razred kakor Ljubljana. Zastopnik mariborskega delavstva je na pogajanjih 17. in 18. marca izjavil, da mariborsko delavstvo ne bo nikdar pristalo na to, da bi bilo vrščeno v isti draginski razred kakor ljubljansko, kar bi to pomenilo svoj znižanje med za 50 par na uro. Maribor je bil po lani sklenjen kolektivni pogodbi uvrščen v isti draginski razred kakor Ljubljana in mariborsko delavstvo sedaj še posebno ne more pristati na znižanje med, ko so se življenjske potrebine občutno podražile.

Pogajamo se za sklenitev kolektivne pogodbe za vso banovino in je razumljivo da je naša organizacija morala predložiti koncept kolektivne pogodbe prav tako tudi mariborskemu delavstvu v odobritev, kakor je bil predložen ljubljanskemu. Mariborsko delavstvo je v glavnem sprejelo besedilo okvirne pogodbe na svojem sestanku, a odločno je zavrnilo namero, da bi bilo uvrščeno v isti draginski razred kakor Ljubljana. Ta sklen mariborskega delavstva je morala delegacija naše organizacije sporočiti na pogajanjih v petek in torej ni res, da je rešila na poročanju z novimi predlogi ter z njimi sklenila razbiti pogajanja kakor poroča »Slovenec«. — To poročanje je odprano v interesu javnosti. Pogajanja se nadaljujejo jutri.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri. Ponedeljek, 26. aprila: Zadnji signal. Red C. Torek, 27. aprila: Zaprtje. Sreda, 28. aprila: Zaprtje.

OPERA

Začetek ob 20. uri. Ponedeljek, 26. aprila: Zaprtje. Torek, 27. aprila: Hovanshina. Red Sreda.

Zbudite se M LA J Š I jutri zjutraj.

NOVA HRANA ZA KOŽNO TKIVO HRANI KOŽO DOKLER SPITE.

Presenetljiva iznajdba nekoga zdravnika

S 60 leti gladka koža brez gub. Zene 50 let, ki so videti prav tako mlade, kakor njih hčerke. Naj bi to na prvi mah zvenelo še tako čudno, danes je vendarle mogoče po presenetljivi iznajdbi dr. Stejskala, profesorja dunajskega vseučilišča.

Gube nastajajo zaradi tega, ker tekom let kožno tkivo izgublja gotove vitalne hranilne elemente. Ti elementi se adaj lahko nadomestijo. Dr. Stejskal je to dragoceno hrano kožnega tkiva pridobil iz skrbno izbranih mladih živali. Imenuje se »Biocel« in vsebovana je adaj v rožnati kremi Tokalon, hranilu za kožo. Z uporabo te kreme se koža pomlajuje, brade in gube pa nazlo izginejo. Zene 50 let še v dobi nekaj tednov lahko postanejo na videz za 10 let mlajše. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (bres masti). Ta krema razkrajja zajedalce, zožuje

razširjena znojnice ter napravi najtemnejšo in najodpornišo kožo gladko, belo in mehko. Uspešni rezultati so zajamčeni, steer pa se denar vrne.

Triglavski smuk

— velik uspeh

Premočna zmaga avstrijskih tekmovalcev, ki so zasedli vsa prva mesta — Praček zasedel častno mesto — Vzorna organizacija

Mojstrana, 26. aprila. SK Dovje-Mojstrana je ponovno dokazala, da zna izvršno organizirati podobne prireditve, kakor je bil večerjani smuk s Triglavca. Vsi naši kakor tudi inozemski tekmovalci organizacije niso mogli prehvaliti in so zlasti Avstrijci izrazili začudenje, da Triglavski dan v svetu nima imena, kakor na primer že tradicionalna Kandahar ali Parsenn. Avstrijski tekmovalci, ki poznajo vse mednarodne standarde proge za smuk so bili nimenja, da bi lahko Mojstrana postala prav tako znamenito središče za podobne prireditve, vendar pa ji manjka nekaj, kar bi bilo za to nujno potrebno. Prvo je seveda značaj vzpenjaka, kakršne imajo povsod drugod pri mednarodnih progah za smuk. Pri nas seveda sprično razmer za sedaj še ni misliti na zgradbo vzpenjaka k Staničevi koči, pritrjeno pa Avstrijcem, da bi se lahko storilo vsaj nekaj, kar bi v precejšnji meri olajšalo dostop v dolino Krme. Prav vsi avstrijski tekmovalci so se čudili, da ni od Mojstrane pa od izhodne točke, kjer se pričnija vzpon proti Krmi, namreč do krajeve lovske koč v Zgornji Radovni, zgrajena avtomobilska cesta. V resnici nam daje slabo izpričevalo o našem smislu glede povzdige tujeskega prometa. Cesta do lovske koč bi se dala, ker vodi večji del po ravnam, z lahkoto in ne s prevleklimi stroški izpeljati. S tem bi bil dostop v Krmo zmanjšan najmanj za 2 uri.

Prireditve sama je imela prav lepo mednarodno udeležbo. Izmed prijavljenih sicer nekateri niso nastopili, vzlic temu pa je bila tekma tudi za mednarodne pojme pravozredno zasledena. Vsi so občudovali, da ni mogel priti na start zmagovalac zadnje olimpijade Norvečan Birger Ruud, ki so ga poslovne reči zadržale v Budimpešti. Manjkala je tudi znana nemška olimpijska tekmovalka von Stumm, ki je bila prav tako v zadnjem trenutku zadržana.

Proga je bila izvirno trasirana in je v zgorjem delu dovoljevala polno hitrost, v spodnjem delu pa je stavila na tehnične sposobnosti tekmovalcev velike zahteve. Prav zadnji del je bil za mnoge usoden, kajti po presmučanih starih kilometrih so bili vsi že zelo »mehki« v kolnih in je zato marsikoga še tik pred ciljem položilo v sneg.

Točka na Vrtači je bila menda najugodnejša za čim daljši pregled tekmovalne proge. Tu se je na grebenu nad proggo zbralo precejšnje število gledalcev, ki so z napeto pozornostjo pričakovali prihoda prvih števk. Dame so med tem že končale svoje tekmo, kajti na startu jih je bilo le pet in so tudi imele krajšo proggo, ki je vodila le do koč v Zgornji Krmi in je bila dolga 3 km, dočim je bila moška proga za podlrgi kilometer daljša s ciljem nekoliko višje nad znano Debelo bukvičo.

Prehod z Vrtače, kjer je solnce znatno opravilo svoje omehevalno delo in zelo zjužilo sneg, je vsem tekmovalcem znatno zmanjšal hitrost, zlasti onim, ki so slabo mazali. Okoli 11. je bil napovedan prvi tekmovalac Avstrijec Kotschy, vendar smo ga zaman čakali, kajti že prej je zaradi hudega pada, pri katerem se je poškodoval na kolenu, izstopil. Kmalu nato se je prikazala bela srajca Avstrijca Schwabia s startno številko 2. V sijajnem predklonu je prevozil zadnjo strmino proti cilju. Tik za njim se je pokazala številka 3 — naš Praček, ki je presmučal strmino v še večji hitrosti, pa ga je pred zadnjimi vratici vrglo, vendar se je dovolj hitro postavil na noge in smuknil skozi cilj. Sledila je startna številka 5, tudi Avstrijec, ki je smučal v širokem plugu in ga je prav tako položilo v sneg. Tik za njim je prismučal tekmovalac s startno številko 4. In je brez pada obšel vse kontne ovire do cilja. Sledila je še številka 6, ki se je poveljala v snegu, za njo pa akademski svetovni prvak Gračan Harrer, ki je tudi zvozil strmino brez pada, vendar poča-meje kakor naš Praček. Prav dober je bil Gustav Mavers s startno številko 8, ki mu je za potami sledil pomenjši zmagovalac Markus Mäler. Na njem, ki je z lahkoto presmučal v izrednem tempu vso pot do cilja, se je takoj videlo, da bo imel izredno dobar čas. Sledili

so mu v daljših presledkih še Čeh Brabec, naš Heim, Čeh Stehlik, Avstrijec Schneider, Jeseničana Znidar in Urbar, Avstrijec Oberman, Tržičan Ankele in kot zadnji tekmovalac I. razreda še Čeh Beinhauer, nato pa še tekmovalci II. in III. razreda, izmed katerih pa je edino akademski prvak Voller v tehničnem pogledu popolnoma zadovoljil.

Rezultati so bili: Pri damah je zmagala zastopnica Svaza Ruža Beinhauer v 6 min. 27 sek., 2. Erika Heim od jeseniške Skale v 8:43, 3. Zdenka Azman iz Kranja v 9:16. V moškem prvem razredu je zmagal Markus Maier iz Salzburga v 6:46, 2. Schwab 6:57, 3. Schneider (oba Avstrijca) 6:57, 4. Praček (Skala) 7:02, nato pa od 6. do 9. mesta Avstrijci Obermann, Mayer, Russ in Körner. V drugem razredu je zmagal Skalaš Antonov v 10:39,8, v tretjem razredu pa Voller (Ljubljana) v 8:30,6. Po času je bil tretji najboljši Jugoslovan.

Po končani tekmi so bile pred hotelom Triglavom v Mojstrani od načelnika tehničnega odbora JZSS dr. Švigelja razdeljene zmagovalcem nagrade v obliki plaketa in listnih znakov.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 26. aprila, katoličani: Klet in Mara.

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Nesmrtna melodije. ZKD: Robin Hood El Dorada ob 14.15 v Matic.

KINO IDEAL: Mayerling. KINO SLOGA: Tajnost pariškega podzemlja. KINO UNION: Pred bitko.

KINO MOSTE: Ukradena ljubezen in Mali polkovnik (Shirley Temple).

Sentjakobsko gospodarsko in kulturno društvo: občini zbor ob 19.30 pri Rihartju na Karlovski cesti.

Anglesko društvo: občini zbor ob 20. v društvenem lokalu, Kralja Petra trg 8, predavanje g. Williama Teelinga ob 18. v mali Filharmonični dvorani.

Društvo za varstvo in vzgojo pije pevki: občini zbor ob 20. v gostilni pri Sokolu.

Slovensko društvo za varstvo živali: sešlanek glede povziranja pasje lakse ob 19.30 v restavraciji pri Mikliču.

Koncert poljsko-argentinške glasbe ob 20. v filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjin trg 5, Kurali, Gosposvetjska cesta 10. Bohinec ded. Cesta 29. oktobra, 31.

Ispod sita

Na živilski trg tudi hodi duhovitost »Slovenskega doma«. V soboto je bila tam in je videla vsega v izobilju, posebno mnogo pa jaja, pripeljanih z Dolenske in Stajerske. Kar v 15 dolgih vrstah so bila razstavljena teca jaja, ki jih je bilo po 18 in celo po 20 za enega kovača. »Slovenski dom« pravi doslovno: »Cenijo, da je bilo danes na trgu do 60.000 jajc.« Kdo to ceni in kdo je vseh teh 60.000 jajc preštel, potrpežljivo in previdno, da se mu ni nobeno ubilo, tega nam sicer ne pove, toda mladosti ne smemo zameriti, saj vemo, da je norost, ki skače čez jarek, kjer je most. Perutnine je bilo pa prav malo, le nekaj košar in klet. Perutnino torej merijo pri »Slovenskem domu« na košare in kletke, jaja pa štejejo. Ne, tudi perutnino štejejo, saj so našli okoli 50 kokoši, petelinov in piščancev, potem ko so jih poprej izmerili na košare in kletke.

Tako točnega poročanja o bogastvu na živilskem trgu se nismo bili vajeni. Morda bi »Slovenski dom« svojemu duhovitemu tržnemu poročevalcu svetoval, naj prihodnjije na trgu prešteje še dlake v jajcih, korenčke, motovilo, kolerabe, cvetače, redkvice in peterliček. Pa na popeljke naj ne pozabi, ker so dobri za možgane, če jih vžijemo frimasonske kletke.

Kupujte domače blago!

DNEVNE VESTI

— Javna zahvala. Pri svojih prvih kulturno-propagandnih nastopih v Ljubljani, v Novem mestu, Celju, Mariboru in Kranju je javnost pravilno razumela našo upravičeno zahtevo po razširitvi ljubljanske gluhonemnice ali pa po otvoritvi nove v Mariboru in pokazala toliko sočustvovanja, da se čutimo dolžne izreči ji javno zahvalo. Posebno se moramo zahvaliti uredništvu časopisov in g. novinarjem za članke, Celjski posejilnici za brezplačen odstop dvorane, kolaščicam v Celju in ravnatelju meštanske šole g. Merviču v Novem mestu za prenos, vsem darovalcem denarnih podpor in vsem, ki so podpirali naše težnje na ta ali oni način. Moralna podpora naših slišnih živiljenjskih tovarišev nam daje novo vero in upanje v zboljšanje našega trpežnega položaja. — Društvo gluhonemnih v Ljubljani. — Deklica se je oparila do smrti v otroški bolnici v Ljubljani in se danes umrla. 3-letna Nuška Pirmanova z Raketa. Otroci je pred dnevi zvrnila noseč kropa in se tako strahovito oparila, da zanj ni bilo več rešitve. Uboha Nuška je umrla v strašnih mukah. — Samonar Rusinje. V soboto ponoči si je v Somboru končala življenje 26letna žena na ruskega emigranta Nikole Vojnovca. V pekel sta bila mož in žena na neki zabavi, kjer so mnogo pili in tudi sampanizirali. Zakonca sta šla nato domov in legla spat. Kmalu pa je žena vstala in si pogrnala v prsa krogo. Zapustila je pisno, v katerem pravi, da ni nihče kriv njene smrti.

dosegljivost osnovnih gospodarskih dobrin, med katerimi zavzema danes prvo mesto prav električna energija. Ker se pripravljajo prav te dni tudi v naši državi novi elektrifikacijski zakon, je kompleks vprašanj, ki jih bo načel predavatelj, za nas prav posebne važnosti. Predavanje bo ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Vstopnina 2, 4 in 6 Din.

— Iz Zdrženje gledaliških igralcev, sekcija Ljubljana vabi k proslavi 25letnega jubileja oderskega dela, ki ga praznuje g. Lajo Drenovac član Narodnega gledališča v Ljubljani in predsednik ljubljanske sekcije Zdrženja gledaliških igralcev, v soboto, dne 1. maja ob 20. v opernem gledališču pri predstavi »Lojzka«.

— Iz Angliško društvo v Ljubljani vabi na današnje predavanje g. Williama Teelanga o kronanju in britanskem imperiju, ki bo v proslavo društvene 15letnice ob 18. uri v mali Filharmonični dvorani.

— Iz Vzgojni pomen doma in tuje kulture je naslov predavanja, ki ga priredi Pedagoško društvo v Ljubljani danes ob 18. v mineraloški predavalnici univerze. Predava dr. Vinko Brumen. Sekretno vabiljeni! — Društvo Sela in dom v Ljubljani priredi v sredo, 28. t. m. ob 20. v dvorani Prosvetnega društva na ljubljanskem Gradu predavanje »O namenih našega društva v zvezi s potrebo šolske prenovitve. Predava prof. Vencislav Čopič. Vstop je prost. Vabiljeni vsi, zlasti pa stariši, ki stanujejo na Gradu. Pristopajte k društvu.

— Iz Izletniki iz Italije v Ljubljani. V soboto so se pripeljali s tremi avtobusi izletniki iz Trsta in bližnje okolice v Ljubljano. En avtobus je nadaljeval pot v Zagreb, potniki drugih dveh so pa ostali v Ljubljani. Med izletniki je bilo mnogo naših rojakov, ki so obiskali svoje. Izletniki se vrnejo drevi ob 18.

— Iz Žrtve pretepev in drugi poškodovanci. Iz Zaklana pri Horjulu so sredi prepejalci v bolnico 24letnega krojaškega pomočnika Franca Bizjana s težkimi poškodbami po vsem životu. Bizjan se je nahajal v družbi drugih fanfov v neki gostilni, kjer pa je prišlo nenadoma do prepira. Razburjeni fantje so posegeli nože in je naposled obledel Bizjan ves v krvi, zaboden v hrbet, prsa in glavo. — Soferja Slavka S. so v nedeljo ponoči pretepli neki pomočniki. Poškodovali so ga po glavi in po rokah. — Delavec Ivan Iskra je na Cesti dveh cesarjev padel s koleasa in se poškodoval po glavi in životu. Enako smolo je imel Rudolf Strgar, stanujoč na Krakovskem nasipu. Pri padcu s koleasa je dobil poškodbe na levi roki. — V bolnico so prepejali sredi tudi sluhinjo Cilko Ž., ki je v Pražakovi ulici v samomorilnem namenu pila bencin. — Iz Za štiridnevni avtoizlet Gorica-Sveti gora - Trst od 6. do 9. maja je treba vse obveznosti izpolniti do 28. t. m. popoldne. Pojasnila pri upravi »Po božjem svetlu, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Iz Maribora

— Zenski parlament v Mariboru. V soboto in nedeljo se je zbralo naše žensko združenje v Savezu ženskih društev za dravsko banovino. Že v soboto se je vršila v dvorani Ljudske univerze v Mariboru manifestacija za pravice žene v javnosti. Na sporedu je bilo več zanimivih referatov. V nedeljo dopoldne se je vršil občini zbor Saveza ženskih društev, ki ga je vodila ga. Govekarjeva iz Ljubljane. Sprejeti je bilo več resolucij, v katerih zahtevajo pobornice feministične ideje vse pravice, ki gredo ženi v javnosti in doma. Popoldne je bilo v okviru zborovanja priredeno s uspehom v tukajšnjem gledališču ljubka otroška igra »Punkce žive«.

— Dijaki rekruti se opozarjajo na razpis ministrstva vojske in mornarice, po katerem morajo urediti vse privatne posejbe glede polaganja izpitov na univerzi i. t. d. Še pred nastopom kadrovske službe, ker se jim v času službovanja v rez. ofic. šoli v te namene sploh ne bodo dovoljevali dopusti. Rekruti dijaki imajo za časa službovanja v kadru le 20 dni dopusta, in sicer v času večjih praznikov. Do drugih dopustov nimajo pravice.

— »Ko umira sreča« v gledališču. V torek 27. t. m. priredi gledališki odsek sokolskega društva na Tezmem v tukajšnjem Narodnem gledališču predstavo drama »Ko umira sreča«, ki jo je napisal brat Hinko Rebolj, član sokolskega društva Tezno. Igra je imela pri kratni predstavi na Tezmem prav lep uspeh.

— Mešiček vodi četrto kolo turnirja za zahvalno prvenstvo Maribora je bilo zelo zanimivo. Presenetila je zmaga Mešička nad favoritom Krucom in je tako prevzel Mešiček vodstvo. V ostalih partijah je Bahič premagal Severja, Lukeš in Albanež. Na sta remizirala Partiji Lobkov-Kukovec in prof. Stupan-Knehtl sta bili prekinjeni. Stanje po četrtem kolu: Mešiček 4, Bahič 3, Kruca 2 in pol, prof. Stupan 2 (1), Kukovec 1 in pol, Lukeš 1 in pol, Lobkov 1 (2), Albanež pol in Knehtl 0 (1). Peto kolo bo odigrano v torek v kavarni »Central«.

— Seja mestnega sveta. Prihodnja redna seja mestnega sveta je sklicana za torek, 27. t. m. ob 18.30 uri v mestno posvetovalnico. Na dnevnem redu so neke carkvene zadeve.

— Žrtve napada je postal 50letni delavec France Repuc iz Mlinja. Ko se je veselo vračal z dela, ga je v zasedi napadel neznane in ga zabolal v desno nogo. Prevezal mu je žilo dovodnico in ga nato pustil njegovim usodi. Hudo ranjenega delavca so prepejali v bolnico.

Iz Celja

— Dve žrtvi napada. V četrtak popoldne je sin neke posestnice iz Dramelj pretepel 18letnega posestnikovega sina Avgusta Prevolinca iz Gabrova pri Vošnjaku in ga hudo poškodoval po levi roki. Istega dne se je 46letni posestnik Anton Hrček v Sodni vasi sprijel s svojim bratom Janezom. V prepiru je Janez napadel brata in ga teko poškodoval. Prevolinik in Anton Hrček se zdravita v celjski bolnici.

— Umrla je v soboto Na okopih štev. 7. v starosti 74 let vdova po dimnikarskem mojstru ga. Olga Wallentschagova, rojena Baričeva, v pekel pa je umrla v Zagradu 58. letni posestnik Anton Lah. V celjski bolnici je umrla v soboto 63letni dinar Ignac Kuraj iz Tokačevega pri Rogoški Slatini.

— SK Celje : SK Olimp 2 : 1 (1 : 0). Na Glaziji je v nedeljo popoldne okrog 400 gledalcev prisostvovalo napeti finalni tekmi obeh domačih tekmecev, v kateri je zmagoval Celje tesno, toda zaslužno. Moštvo Celja je nudilo kombinatorno in tehnično boljše nogometne zadnje nedeljo proti Zeleničarju. Enajsterica je igrala z voľjo in vztrajnostjo. Napad je igral v splošnem povezano. Tudi ostale formacije so zadovoljive. Olimp je igral zelo postrtovalno in je izvedel več lepih poloz, a ni imel strelecev. V drugem polčasu se je začel Olimp posluževati surove igre, ki je sodnik ni znal zahtevati. Prvih pet minut je Olimp krepko pritiskal, nato pa se je Celje znašlo in prešlo kmalu v lahno premoč, ki je pa ni znalo številne izraziti. V 36. minuti je vjel bra-nilec Olimpa žogo z rokami. Sodnik je dik-tiral enajstmetrovko in Slamci pošlje žogo v mrežo. Nato spet prevladuje akcija Celja, napad pa je nesiguren pred golom in si pokvari vse prilike. Tudi po odmoru ima Celje več od igre. V 11. minuti povija Gohec II po nepriznanim sodniku na 2 : 0. V 21. minuti zagroži branilec Celja Zupenc lasen gol in postavi končan rezultat. Olimp začne priiskati, Celje pa lahno popusti. V 38. minuti, ko zakrivi igralce Olimpa teko-fou nad Zupencem, izključi sodnik brez-povoda igralca Celja Škerjaja. Tri minute pred koncem dikira sodnik enajstmetrovko proti Olimpu, a vratar odbije Pfeiferjevo žogo. Tekma je bila zelo živahna in po večini zanimiva. Sodil je g. Lukežič iz Ljubljane objektivno, a ni znal preprečiti surovosti. V prvem polčasu je sodil bolje nego v drugem. Na istem igrišču je mladina SK Celja v prvenstveni tekmi premagala mladino Atletikov z 2 : 0 (2 : 0).

Iz Trbovelj

— Rudarski šohd. Danes bo ob 4. popoldne v delavskem domu javen šohd Zveza rudarjev Jugoslavije, na katerem bo med drugimi govoril tudi poslanec praškega parlamenta g. Karel Boržik, ki je predsednik mednarodne unije rudarjev in predsednik Zveze rudarjev češkoslovaške republike. Njegov govor, ki ga bo imel v češčini, bo prevajal odvetnik dr. Reisman iz Maribora.

Tragična smrt brivskega vajenca

Ljubljana, 26. aprila. Na postaji na Devici Mariji v Polju se je večeraj popoldne smrtno ponesrečil mlad brivski vajenec, ki je skočil z drvečega vlaka.

V potniški vlak, ki odhaja ob 18.20 uri iz Ljubljane, je vstopil tudi 17letni brivski vajenec Jakob Serer doma iz Novega Vrha, ki je zaposlen pri brivskem mojstru pri Devici Mariji v Polju. Fant se je najbrž hotel peljati v Polje, a ni vedel, da se tam osebni vlak ne ustavlja. Železniška uprava je namreč ta postanek zaradi rezervnega vlaka, ki vozil kamoli za osebnimi in se pri Devici Mariji v Polju ustavlja, ukinita. Ko je torej Serer videl da se vlak ne ustavi, ga je to močno zbegalo. Najbrž je bil prepričan, da je sedel v brzovlak. Naglo je odprl vrata in se poznal iz drvečega vlaka. Nesreča je hotela, da je prišel naravnost na glavo in si pretaj lobanja, zlomil si je na tuji levici. Padel je tako nesrečno, da je bil takoj mrtev.

O tragični nesreči so bili obveščeni otrošniki, ki so odredili prevoz njegovega trupla v tamošnjo mrtvašnico, obenem pa so brozjavno obvestili starše nesrečnega fanta. Ob tej priliki bi prosili železniško upravo, naj bi se v bodoče osebni vlak na postaji D. M. v Polju zopet ustavlja, kajti potniki so vajeni, da se na vsaki postaji ustavi. V nasprotnem primeru nesreče skraj ne ob morečo preprečiti.

SPORT

Motosekcija ŽSK Hermosa. Redna seja je jutri ob 8. pri »Kmetiču, Aleksandrova 5. Pozvani so vsi odborniki, posebno voj. ref. poročnik Janez Stariha. — Načelnik.

V spremstvu ženskega fakirja senzacionalnega okvilibrista, komičnih fakirja, senzacionalnega 27., 28. in 29. aprila ob 16. in 20. uri v kino Union! Svetovna senzacija

Smrt v triglavskem pogorju

Najdba pogrešanega zagrebškega turista Jovana Vukosavljeva

Bobnjačka Bistrica, 28. aprila. Pogrešanega zagrebškega planinca Jovana Vukosavljeva, ki je okrog 30. marca izginil v triglavskem pogorju, so našli v soboto zjutraj na Velemu polju. Jovan Vukosavljev, doma iz Baške, je oče 15. marca v smučarskem drevo in s smučmi z doma v Zagrebu na Triglav. V torek 30. marca je bil še v Stančičevi koči, odkoder je odšel na Kredarico, nato pa se je vzel na Mali Triglav in odtoč krenil na Aleksandrov dom, kjer je pustil smučke in eno palico. Drugo palico je vzel s seboj in krenil proti Vodnikovim koči, nato pa proti Velemu polju. Med potjo je zaradi visokega snega in najbrže zaradi snežnih zametov, ki so prav takrat divjali v triglavskem pogorju, omagal in utrujen zaspal ter zmrl.

Pogrešanega turista so iskali več dni, vendar zaman. V soboto okrog 8. zjutraj je dvorni lovec Peter Gašperin iz Stare Fužine krenil od lovske kobe na Velo polje in odtoč proti Vojan. Nenadno je v snegu opazil temno kiso in ko je prišel bliže, je videl, da leži v snegu mrtvec, ki se mu je videl le hrbet. Obvestil je o tem orožnike v Boh. Bistrici in ti so organizirali ekspedicijo, v kateri so bili Alojz in Anton Stroa, France Oder in Peter Gašperin, Mrtveca, pri katerem so našli legitimacijo, so naložili na sani in prepejali v dolino, kjer so ga položili v mrtvašnico v Boh. Bistrici. — Kakor poročajo, je bil nesrečni Vukosavljev zelo izkušen in ga je bila sama koost in koža. Verjetno je, da se je moral celo mučiti, preden ga je smrt resila trpljenja. Orožniki so obvestili o najdbi mrtveca zagrebško policijo, ta pa pokojnikove sosednike.

Vojne žrtve za svoje pravice

Proti krivičnemu invalidskemu zakonu - V Sloveniji sta reducirala smrt in invalidski zakon v teku let 70.000 prejemnikov invalidnine

Ljubljana, 26. aprila. Po delegatski anketi, ki je bila v soboto zvečer in na kateri so razpravljali o inter-nih zadevah organizacije, je bila večeraj dopoldne redna skupščina oblasnega odbora udruženja vojnih invalidov v Ljubljani. Zborovanje, ki se ga je udeležilo 70 delegatov 49 krajevnih organizacij in večje število vojnih vdov in sirot, je otvoril ob 9.30 v dvorani Delavske zbornice predsednik Matko Stefe, ki je najprej pozdravil vse zborovalce, posebej še zastopnike ban-ske uprave, vojnega okrožja, knezoškofij-skega ordinarijata, Sokolske župe, mestne-ga županstva, Narodne obrane, vojnih do-brovoljcev, rezervnih oficirjev, učiteljskega udruženja, koroskih borcev in druge, nato pa orisal obupni položaj naših invalidov. Imamo že tretji invalidski zakon, najmanj trikrat toliko pa načrtov. Ker vojne žrtve pri nas niso bile predmet političnih strem-ljenj, so jih vedno odpravili in izgravalji. L. 1921 je bil uveljavljen prvi invalidski zakon, preden pa je bil sprejet stalni in-validski zakon l. 1925, je bilo treba pokli-cati na pomoč redukcije in sicer s finanč-nim zakonom. Izvršena je bila revizija voj-nih žrtve po tako zvanih specialnih in-validskih komisijah, ki so reducirale vse-vprek. Največ krivic pa je prizadejal voj-nim žrtvam sedaj veljavni zakon iz l. 1929, ki je bil izdelan brez vsakega sodelovanja z invalidskimi udruženji. Ta zakon vsebuje skoro same nesocialne in krivične določ-be. Strašno sredstvo za redukcijo je zlasti § 42 invalidskega zakona. Nikjer drugje ni zakonov, ki bi posegali nazaj in jemali že pridobljene in prisojene pravice, le ta zakon vsebuje te vrste določbe. Ako je kdo kaznovan v času, odkar je invalid, tudi zaradi malenkostnega koristljubja, ali z drugo kaznjivo, izgubi za vselej vse pravice po invalidskem zakonu. To pa še ni vse. Če je invalid kaznovan, izgubi vse pravice za vselej tudi nedolžna družina. Invalide imamo razdeljene v skupine po procentih invalidnosti. Invalidom z manj ko 60% se pri komisijah sploh ni dovolil ponoven pregled, čeprav se je s časom po-škodba še tako poslabšala. Prvenstvo pri podeljevanju služb, koncesij, trafik in pri licitacijah se invalidom sploh več ne pri-znava. Koncesije se danes podeljujejo brez upoštevanja vojnih žrtve. Rušijo se povsod tudi stare pravice in se oddajajo trafike špekulantom.

L. 1921 je prejemale v Sloveniji invalid-nino okrog 37.000 vojnih žrtve, po invalidi-skem zakonu iz l. 1929 pa jo prejema le še okrog 6600. V državi imamo 17 invalidi-skih sodišč in višje invalidsko sodišče, pa se je v devetih letih rešila komaj polovica prijav. Predsednikovo poročilo je bilo soglasno odobreno, nakar so dobili besedo delegati krajevnih odborov, ki so navajali utemelje-ne pritožbe nad postopanjem z invalidi in drastično praskali posledice krivičnega in-validskega zakona. Med njihovimi govori sta prispevala na zborovanje tudi predsednik osrednjega odbora invalidov v Beogradu g. Božo Nedić, kapetan v p. ter delegat iz Zagreba, sodnik apelacijskega sodišča g. Milutin Mrvaljevič, ki sta bila burno po-zdravljena. Po govornih bogorajskih in za-grebških delegatov so sledile volitve. V novi obdobji so bili soglasno izvoljeni: predsednik Matko Stefe, podpredsednik Matko Jevak, I. tajnik Miroslav Benedik, II. tajnik Stanko Tomc, blaginjak Miroslav Osana; odborniki pa: France Maček, Jože Zore, Franc Preša, Ivo Marinko in Franc Per.

Smrtna nesreča v rudniku

Kamnik, 26. aprila. V rudniku kaolina v Črni pri Kamniku, se je v soboto ponoči pripetila strašna nesreča, katere žrtve je postal 50letni rudar Alojzij Zagar. Mož je šel ob 20. na nočno delo in je v rudniku razstreljeval skalovje. Po drugi detonaciji je opazil, da je desna stena rova nekoliko odstopila in je pristopil bližje, da jo podpre, med delom se je stena sesedla in ga podsula. Nesrečo so takoj opazili in prhiteli pone-srečenca na pomoč. Že čez 20 minut so ga rešili iz neprijetnega objekta, bil pa je že nezavesten. Nesrečnemu je zlomilo več reber in je dobil tudi hude notranje poškodbe. Na pomoč so pozvali zdravnika dr. Pucija iz Kamnika, ki pa mu žal ni mogel več pomagati. Že četrte ure pozneje je Zagar izdihnil. Pokojnik je bil doma iz Praprotnega, kjer zapušta ženo in 7 nepreskrbljenih otrok. Tragedija nesrečnega rudarja je zbudila globoko sočutje z njegovo hudo prizadeto rodbino.

KINO SLOGA
TEL. 2730
Velenapeto filmsko delo
TAJNOSTI PARIŠKEGA PODZEMLJA
v glavni vlogi Constant Remy, Lucien Barroux, Henry Rollan, Madeline Ozery

MATICA
TEL. 2124
Velika Johana Straussova opereta
NESMRTNE MELODIJE
v glavni vlogi Marija Paudier, Lizzi Holzschuh, Leo Stezak

UNION
TEL. 2221
DANES POSLEDJIC!
PRED BITKO
Victor Franzen Annabella
Režija M. L. Herbiera, glasba Jean Lenoir

— Tri dni mrtva v stanovanju. V Andrijevčevi ulici 11. v Zagrebu je stanovala 56-letna hišna posestnica Mimi Sopovič. Zenska je oddajala v najem stanovanja in so-be, a zadnje čase z najemniki ni imela sre-če in je bila hiša največ prazna. Zato je živela v precejšnji bedi. Od četrtka dalje so-povičeve ni bilo na spregled, kar se je so-podnem zdelo čudno. Ko so v soboto s silo odprli njeno stanovanje, so jo našli na po-selji mrtvo. Zažgala je v sobi ogtje in vdi-havala strupeni plin.

— 18 mesecev staro punčko bi rada od-dala v rejo, noka rečna mati, ki si mora to-daj služiti vsakdanji kruh ter skrbeti še za 3 svoje otroke. Dobri ljudje, ki bi punčko vzeli zastonj v rejo, naj vprašajo na na-slov: Ivana Dolžič, Straža 2, pošta Ježica.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Večkrat je deževalo v Ljubljani, Beogradu in Splitu. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu 17, v Skoplju 16, v Ljubljani, Beogradu 15, v Sa-rajevu 14, v Mariboru 13. Davi je kazal ba-rometer v Ljubljani 759,3, temperatura je znašala 2,6.

Iz Ljubljane

— Iz Seja mestnega občinske sveta. V torek 27. aprila ob 17. bo v veliki sejni dvo-rani mestnega poglavarstva v Ljubljani se-ja mestnega sveta ljubljanskega. Na javni seji bodo naznanila predsedstva, odobrile zadnje seje, poročila finančnega odbeka ter raznih odborov.

— Iz Drevi ob 20. bo v mali filharmonični dvorani koncert moderne poljsko-argentin-ske glasbe. Spored izvajajo gospe Milena Strukelj Verbičeva (mezzosoprano), Marja Osterc-Vajalova (klavir) in prof. Pavel Šiv-cig (klavir). Vstopnice so v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice, kjer se dobi lu-di podrobni spored.

— Iz Univ. prof. dr. inž. Milan Vidmar bo predaval 27. t. m. v Prirodoslovnem društvu o temi: »Elektrika kot pionir nove poti v svetovnem gospodarstvu. Predavatelj, pri-znani strokovnjak svetovnega slovesa na po-lju elektrotehnike nas bo seznanil z revo-lucionarno vlogo elektrotehnike v svetov-nem gospodarstvu na posebnem primeru gospodarskih reform predsednika Roosevel-ta. V deželi najbolj razvite tehnike sveta, v ameriški uniji so prve dozorele razmera za novo pojmovanje vloge gospodarstva, ki naj po smotrnem načrtu skrbi za dobro vseh državljanov in ne samo izbranih poudincev. V ta namen ej bilo treba zagotoviti splošno

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekleti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej
Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM
Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

POUK
Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

TRAPIŠTOVSKI SIR
KG 16 DIN
Černe Oskar, Sv. Petra c. 35.
NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI
premog
brez prahu,
KOKA, SUHA DRVA.
L. POGAČNIK
Bohoričeva 5 — Telefon 20—59

STROJEPISNI POUK
(po desetprstnem sistemu). Ve-ferni tečaj (1 do 3 mesece) za začetnike in izveščance. Posebni tečaj za starejše dame in gospe. Vpisovanje dnevno od 6. do pol 8. zvečer. Pričetek pouka 4. maja. Najnižja solni-na: učna ura samo 2 Din — Christofor učni zavod. Domobranska cesta 15. 1170

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

GOSTILNO IN TRGOVINO
Karlovca št. 2. (Velike Lašče), oddam od 1. julija 1957 naprej v zakup. Reflektanti naj se obrnejo na graščino Ortenek. 1175

LISCEK
(štigliče) je ušel. Vlovlje naj ga odda proti nagradi v gostil-no Gratzler, Židovska steza 1. 1180

LOKAL V KOLEZIJ
3x5 m za hrivnico, špecerijo ali obrtnika poceni oddam. Pojasa-mla na Cajzovi c. 1. 1181

ŽIVALI
Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

Treatkot, veterar, sukajiti
NOVOSTI
lepe vzorce za pumparice in sportne obleke suđ; ceneno
PRESKER,
Sv. Petra c. 14.

Makulturni papir
preda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Vsem nevarnostim kljubuje samo koža ...

NIVEA CREME

... ki sem jo jaz utrdila ...

Ni več ne more slabo vplivati na kožo, ki jo je utrdila NIVEA. Kajti Nivea vsebuje Eucerit, ojačevalno sredstvo za kožo, ki prodre globoko v kožo in ji daje takorekno novo življenje. S pomočjo Nivea kreme bosta imeli nežno in belo kožo tudi kjub najtežjim domačim opravilom.

V upravi so nam potrebne močne osebnosti

Dr. Pirkmajer o pomenu pravnika v državni upravi in v službi za narod v dobi socialno pravne države

Ljubljana, 24. aprila. Na povabilo Društva slušateljev juridične fakultete je v torko predaval na univerzi bivši podban dr. Otar Pirkmajer o pravniku v upravnih službah in v službi za narod. Predavalnica je bila popolnoma zasledena in poslušalci so pozdravili predavatelja ter se mu tudi zahvalili po predavanju z navdušenim aplavzom. Predavanje je bilo drugo v ciklusu predavanj o juristu v raznih pravnih panogah.

Po kratkem uvodu, v katerem je g. predavatelj omenil, da se njegove misli glede pravnika v upravnih službah naslanjajo na njegovo skoraj 25-letno udejstvovanje v upravnih službah in v javnem življenju, je obravnaval temo s stališča zahtev uprave od praktičnega pravnika in s stališča nuditve v upravnih službah, ako ji pravnik posveti vse svoje sile. Kaj zahteva upravna služba od pravnika? Predvsem moramo imeti v zavesti, da živimo v dobi socialne pravne države. Državna uprava ni samo zato, da zavaruje varnost državljanov, njih imetja in državnega teritorija. Glavni smoter uprave je, da služi razvoju in napredovanju duhovne in materialne kulture v državi. S tem je označeno široko področje upravnega udejstvovanja, pa tudi ogromna odgovornost in težka naloga upravnega organa v službi.

Z zakonom o notranji upravi je dobil pravnik v upravnih službah dominanten položaj. Upravna služba pa dobiva s pravno kvalificiranimi organi predvsem pravni značaj. Doba, ki je dala povod za glavno reformo uprave v naši državi, je še tako blizu za nami, da se lahko še spomnimo, kako je bila naša upravna služba brez pravnika izpostavljena najtežjim napadom in očitkom, da nespodobni upravni organi rušijo temelje, na katerih sloni naša država. Glavna krivda je bila v nespodobnih in nekvalificiranih upravnih organih, ki niso imeli strokovne niti moralne sposobnosti za izvrševanje najdelikatnejše in najtežje funkcije v državni službi. Jasno je, da zahteva načelo upravnosti in zakonitosti upravnega udejstvovanja, ki si ga osvaja vsa kulturne države, za upravne organe fakultetno izobrazbo. Tako uprava pa je v službi naroda z izrazito podčrtanim kulturnim in gospodarskim poslanstvom. Razumljivo je, da zaradi tega tudi pravna kvalifikacija se ne nudi jamstva za pravilno izvrševanje upravne funkcije. Potrebna je še posebna moralna kvalifikacija in tudi discipliniranost upravnih organov. Uprava mora biti živa in v tesnem stiku z življenjem. Kakor je življenje spremljivo, tako mora biti tudi uprava sposobna za prilagoditve k vsakokrajnim spremembam. Upravnemu juristu daje pravna kvalifikacija a nele ostrino duha in razsojanja v spornih zadevah, temveč tudi posebno sposobnost za opazovanje dejstev in pojavov v življenju. Vendar s to funkcijo sojenja, opazovanja in pospeševanja se ni izrpano pravno udejstvovanje. Poleg nadzorstvene funkcije zaposlujejo upravnega jurista v upravi najrazličnejši administrativni ukrepi ter izdajanje raznih norm, da se uporaba zakona prilagodi individualnim potrebam. Ni dovolj, da si je pravnik pridobil splošne pravne pojme in nekaj pozitivnega znanja glede upravne zakonodaje, treba je še velike duše in posebnega smisla ter

napdovprečne volje, da ima upravni jurist v praktičnem poklicu uspehe in da je sam notranje zadovoljen. V upravi so nam potrebne močne osebnosti. Ljudje zdravih živcev in dobrega poslušala ter bistrega očesa za potrebe naroda in za pravilno vrednotenje pojavov.

Kaj lahko pričakuje pravnik v upravnih službah? Odgovor se glasi: delo, delo, delo! Delo pa se ne posebej odlikuje v upravnih službah. Zanimiva je za pravnika v upravnih službah širokost in mnogostranost udejstvovanja. Ni panoge, v kateri ne bi mogel pravnik uspešno služiti interesom naroda in države, kakor v upravnih stroki. Druge pravne panoge so specialne funkcije. Ni ga področja, v katerem uprava ne nastopa s svojo pospeševalno funkcijo. Posebno mikavnost daje upravnim službam njihova povezanost z življenjem in potrebami naroda.

Uprava vrši svojo pospeševalno funkcijo na primer v kmetijstvu. Naš kmet ima silno razvit pravni čut. Vsak ukrep, četudi

je oddaljen od čiste pravnoustvarjačo funkcije, bo presodil s svojim pravnim instinktom ter si ga bo osvojil ali ga pa odbil. Poleg kmetijske srečajo upravnega jurista v praksi še vse ostale gospodarske panoge, kakor industrija, trgovina in obrt. Ogromen kompleks finančnih vprašanj, ki so v zvezi z javnim življenjem, morajo zanimati slehernega jurista in še posebno upravnega. Tudi na področju prosvetne upravne službe se odpirajo velike možnosti koristnega in hvalečnega udejstvovanja. S pomočjo prosvetnega aparata morejo upravni organi s kulturo ustvarjati glavne pogoje za uspešno delovanje v vseh ostalih upravnih panogah. Zaradi te povezanosti ne more prosvetna služba ostati izven območja občne upravne službe. Upravni jurist mora razne panoge v upravi spretno spajati in jih združiti v harmonično celoto. Posebno važno je socialno skrbstvo in narodno zdravje, kjer more le sposoben pravnik regulirati odnose ter vzpostavljati skladnost pri tako nasprotujočih si socialnih pojavih. Sodobnost ima veliko socialnih problemov, pa malo praktičnih delavcev, ki bi realno zagrabili jedro ter se opostili utopističnih teorij ter nerealnih in fantastičnih načrtov. Enako je v tehnični stroki. Ceste niso samo vprašanje tehnične stroke, temveč tudi zanimajo zlasti glede na posledice še mnogo bolj upravnega jurista, kakor ga zanimajo vprašanja elektrifikacije, vodnih sil itd.

Vidimo, da v samem Beogradu ni baš preveč smisla za prireditev velesajma. Saj se ni mogel zbrati potreben denar za ustanovitev iz privatnih virov, marveč je morala prisrčnosti na pomoč s 6 milijonskim posojilom Državnega hipotekarna banka, garant za to posojilo pa je — beogradska občina. Dvomimo, da bi bil enake naklonjenosti deležen tudi naš ljubljanski ali zagrebški velesajem. Saj je tudi ljubljanski velesajem dobil od Narodne banke za prireditev janskoletne državne lesne razsta-

ve »5.000.— Dinec podpore, beogradski velesajem, ki še ne obstoji, pa od istega donarnega zavoda pol milijona dina-jev.

Nič nimamo proti temu, če hočejo imeti v Beogradu svoj velesajem, vendar pa ne sme veljati dvojna mera. Tudi ljubljanski velesajem, ki je nota bene svojo eksistentno upravičenost dokazal in ima svojo tradicijo, je potreben novih razstavnih stavb in pričakujemo, da bo postopaj napram našemu velesajmu enako širokogrudno in dobrohotno, kakor napram beograskemu.

Ljubljana — Beograd in velesajmi

Kričeče zapostavljanje Slovenije se kaže tudi pri našem velesajmu

Ljubljana, 26. aprila. Ze delj časa se zlasti v zagrebški in beograskem tisku vrste članki, casih tudi polemičnega značaja, o bodočem beograskem velesajmu, njegovi potrebi in upravičenosti, o kvrarnih posledicah za obstoja velesajma v Ljubljani in Zagrebu in končno tudi o načinu pridobivanja sredstev za ustvaritev take ustanove v Beogradu. Pisali so nekaj časa utihnil, v zadnjem tednu pa se javljajo spet pogosto, najbrž zato, ker je baš otvorjen zagrebški velesajem in več daleč do otvoritve. V teh člankih zagrebški pisali naklonjeno priznavajo ljubljanskemu velesajmu njegovo eksistentno upravičenost, ga smatrajo za izraz »slovenštva« in slovenske gospodarske delavnosti z individualistično orijentacijo. Povedati jim moramo, da je naš ljubljanski velesajem mednarodnega značaja in eden onih redkih manjših velesajmov, ki je že od vsega početka član Unije mednarodnih velesajmov. Radi pa priznavamo, da so njegove jesenske specialne gospodarske in kulturne prireditve pogosto tudi pokrajinskega značaja, vendar pa tako prirejane in tako popolne, kakor jih drugače v državi ne vidimo. Če pregledamo vrsto posebnih razstav, lahko trdimo, da je naš velesajem nekakšna periodična muzejska prireditev slovenske kulture in gospodarstva. Lepo število razstav je bilo že prirejenih poleg vsakoletnih prireditev industrijskega in obrtnega značaja. Naj se spomnimo samo na razstavo slovenske glasbe, našega gledališča, razstavo slovenskega tiska, številne umetnostne razstave, razstave arhitekture, razstavo slovenskih cerkva, misijonsko-etnološke razstave, higijenske razstave, sportno razstavo, alpsko razstavo, razstavo kartografije, lovsko in gospodarsko razstavo, na zadnje vsedržavno leto, »številne kmetijske razstave, one vrtnarske in sadja veterinarsko razstavo, oni sladkovodnih in morskododnih rib, tujsko-prometne razstave, gospodinske razstave, razstavo o propagandi in reklamah, hranilniško razstavo, ga silsko, gostinsko itd. — Nizu teh prireditev bo sledila letos novinarska razstava, ki bo po svojem obsegu in vsebini na višku.

Res je, da je ljubljanski velesajem tipično naš, svojstven, obdan z ljubeznijo in simpatijami vsega prebivalstva Slovenije, vendar niso samo to momenti, ki so dvignili naš velesajem in omogočili prireditev mnogih krasnih razstav, marveč brezprimerna požrtvovalnost slovenskih gospodarstvenikov, poljedelcev, kulturnih tvorcev, učenjakov in strokovnjakov raznih strok, ki se vedno nadeje v složnem, skupnem, nesebičnem delu, uporabljaje svoje talente za izvedbo razstav in pri tem ne računajo na nikake nagrade za svoj nepoplačljiv trud. Tako se je ustanovil ljubljanski velesajem, tako deluje brez velikih državnih podpor že 17. leto in tako je dosegel svojo zavidno višino.

Ljubljanski velesajem se težko vzdržuje v zadnjih letih krize, vendar kljub temu ni našel potrebne podpore, ne kakoga posojila. Baš otvorjen zagrebški velesajem je prav dobro obiskan, baje še nikdar tako, kakor letos kljub zvišanim pristojbinam za legitimacije, kar daje upanje, da se bo pri ljubljanskem velesajmu njegova moralnemu uspehu priključil tudi gmotni, upamo brez zvišanih vstopnin in prispevkov, kajti čas je že misliti na to, da bo treba že skoraj doslužene razstavne paviljone polagoma nadomestiti s trajnimi stavbami. Zato pa je treba denarja in ljubljanski velesajem najbrž ne bo deležen posojila pri Državni hipotekarni banki, kakor beograski. Saj je moral tudi zagrebški brez posojila, o da, že, z milijonskim, toda s popolnoma nesebičnih privatnikov, ustanoviteljev velesajma.

Ljubljanski velesajem se je afirmiral doma in na tujem in s ponosom lahko gledajo nazaj na 17letno uspešno dobo deset-tisoči razstavljalcev in sto in sto organizatorjev, člani glavnega razstavnega in drugi številni specialni razstavni odbori. V našem časopisju zato tudi še ni bila izražena bojazen pred beograsko konkurenco, ki se mu tega pač ni treba bati, saj se je dovolj uveljavil ne samo v svoji svetovnosti, marveč tudi kot mednarodna industrijska — obrtna in trgovska tribuna. Številne sodelavce navdaja samo trpkost ob misli koliko truda in žrtve je bilo potrebno za naš velesajem in kako gre vse lahko in brez zaprek v Beogradu.

Mi se ne spuščamo v dvome o potrebi beogradskega velesajma. Najbrž bo preveč se tretji za naše skromno razvito gospodarstvo in zna škodovati tudi obstoječima velesajmoma, in noben od treh ne bo več dal tako splošno popolne slike, kakor sedaj. Sicer smo pa prepričani, da bodo naši načine in sredstva v Beogradu za prireditve razstavljalcev na svoj velesajem. Ne smemo pozabiti, da se še nobenemu velesajmu ni posrečilo napraviti iz mesta kjer mu je sedež, gospodarsko industrijski center, marveč obratno, samo industrijsko gospodarski center lahko ustvari svoj velesajem, ki postane njegova vidna reprezentanca in mesto za prikazovanje kulturnih in gospodarskih tekovin dolga leta trajajočega dela.

Zmota je naziranje poudin beograskih krogov, da mora biti velesajem v prestolnici države. Podana mora biti le dejanska potreba in vsi pogoji, ne pa samo izvedba morda napačno zasnovane misli. Tudi Nemčija ima svojo prestolnico, pa vendar v Berlinu ni velesajma. Pa tudi Rim ga nima, in tudi Bern, Varšava, Haag, Madrid, Sofia, Atene itd. ne. Pač pa so v prestolnicah od časa do časa organizirane velike mednarodne, včasih tudi svetovne razstave, ki prikazujejo v gotovih razdobjih napredek v vseh panogah kulture in gospodarstva države ali tudi večjega števila držav. Take večje državne razstave si želimo, tu bi našel Beograd hvaležno torišče za svoje udejstvovanje.

40 slovenskih umetnikov išče priznanja brez žirije

Razstava v Jakopičevem paviljonu, ki po pestrosti, zanimivosti in kakovosti prekaša vse dosedanje

Ljubljana, 26. aprila.

Včeraj ob 11. dopoldne je predsednik Društva slovenskih likovnih umetnikov g. Gojmir Anton Kos otvoril II. pomladansko razstavo društva. V uvodnem govoru je poudaril, da razstavlja samo člani društva in da nobena žirija ni odločevala, čigave in katere slike naj bodo razstavljene. Društvo je hotelo na ta način dati vsem članom možnost, da pokažejo in zagovarjajo svoje delo. Potreben je bil tudi pregled dela članov zaradi usmerjenosti društvenega delovanja v bodoče. Dosedanje 4-letno delovanje društva je imelo že lepe uspehe in docela opravičuje društveni obstanek. Neobdelano polje društva je še ureditev stanovskih vprašanj. Zato društvo zelo tesno deluje z beograskim združenjem in zagrebškimi tovariši. Predvideni kongres vseh centrov ima namen združiti vsa strokovna društva.

V katalogu čitamo, da je to »svobodno« razstavo sklenilo prirediti članstvo, ker je društvo predvsem strokovno, žirija pa zapreka, ki ne daje vsem članom prilike za sodelovanje na javni društveni prireditvi. Organizacija je mlada in se mora utrditi. Tako je bila dana možnost 40 razstavljalcem, da si sami poiščejo priznanja v mehanizirani in kvalificirane umetnostne tvorbe.

Razstavili so Stane Dremelj, Maksim Gaspari, France Gorše, Radoje Hudoklin, Božidar Jakac, Karel Jirak, Elko Justin, Boris Kalin, Zdenko Kalin, Ivan F. Klein, Alojzij Kogovšek, Gojmir Anton Kos, Ivan Kos, Ivan Košir, Mara Kralj, Rudolf Marčič, Janez Mežan, Miko Omerza, Pipa Petelin, Elda Piščanec, Nikolaj Pirnat, Marija Pregelj, Karel Putrih, Ivan Sajevic, Maksim Sedej, Albert Sirk, Rajko Slapernik, Hinko Smrkar, Avgust Santel, Henrika

Santel, Saša Santel, Mirko Subic, Rajko Subic, Fran Tratnik, Bruno Vavpotič, Ivan Vavpotič, Ivan Zajec, Ivan Zupan, Anica Zupaneč-Sodnik in Franc Škodlar.

Ze imena razstavljalcev pričajo o pestrosti in zanimivosti te razstave. Poleg mojstrov, ki so si že priborili priznanje naše javnosti in je vseeno, ali kaka žirija izreče svoje mnenje o njih delih ali ne, so razstavili svoja dela tudi številni mlajši člani društva, ki jih javnost še malo pozna in ki bi jim žirija morda zavrnila to ali ono razstavljeno delo.

Kljub temu, da so razstavljalci sami odločili o svojih delih, je treba razstavljalcem v čast ugotoviti, da so bili sami do sebe zelo kritični in da niso slabo izbirali, ko so sami odločevali o kvaliteti svojih del. Je sicer na razstavi nekaj del, katerih umetniška vrednost ni velika, kar pade v oči zlasti spričo dejstva, da vse ta dela poleg umetnin naših mojstrov, kakor so Tratnik, Gojmir Kos, Jakac, Jirak, Sedej itd. Baš zaradi tega je razstava nad vse zanimiva; začetnik in nadpovprečni diletant močno stopi v ozadje poleg dovršene ali proti vrhuncu se razvijajočega umetnika. Umetnik po milosti božji stopi v ospredje poleg razstavljalca, ki ima nekaj umetniške ustvarjalne sile, pa se skuša bolj ali manj posrečeno uveljaviti kot resnični umetnik in se postavi ob stran pravemu umetniku. V splošnem pa celotni umetniški nivo razstave zaradi nekaterih manjvrednih del ne trpi.

Razveseljivo je nadalje, da razstava pričča o resnem umetniškem hotenju naših mladih. Vsi so se uveljavili in so bili pri razstavljanju svojih del sami od sebe zelo kritični. Občinstvo opozarjamo na razstavo, o kateri bomo še podrobno poročali. Odprta bo do konca maja.

Br. Aleksander Kostnapfel 60 letnik

Ljubljana, 26. aprila

Sokolski brat Kostnapfel praznuje jutri 60letnico v mladeniški čistoti in prožnosti. Aleksander je bil rojen v Šturjah na Gorškem. Obiskoval je gimnazij in trgovsko šolo v Gornji ter se posevtil kasneje tiskarskega. Kot tak je služboval v Gortici, v Celju, največ pa v Ljubljani. Z njemu lastno pridnostjo in vztrajnostjo je bil povzpel do prvovrstnega strokovnjaka, vsled česar mu je bilo poverjeno l. 1906 strokovno vodstvo

Učnijske tiskarne v Ljubljani, ki jo je dvignil do takrat največje populnosti in ji pomagal k osamosvojitvi. Mobilizacija je bila potegnila v vojaško službo in mu onemogočila nadaljevanje započete delo. Po vojni se je vrnil domov v Šturje, kjer ga je zadržala bolezen v rodbini. Med tem časom so ga Italijani uklenjenega odvedli v Trst

kot soudelezenca pri snovanju upora proti italijanski okupaciji njegove slovenske Gorške. Po dobrih treh mesecih trdega zapora se je vrnil v Ljubljano in prevzel mesto uradnika pri zbornici za trgovino, obrt in industrijo, kjer dela še danes. Poleg svojega poklica se je udejstvoval br. Kostnapfel vedno in posvot v trdem delu sokolskega vzgojitelja-velovalca. V sokolskih društvih Gorica, Celje, Šiška in Ljubljanski Sokol je bil vedno med prvimi in vodilnimi društvenimi telovalci-vzgojitelji. Največji skrb je posvetil vzgoji sokolske mladine. Pod njegovim vodstvom je bila v Šiški uvedena prvič v sokolski telovalnici telovalba za deca, ki je tudi prva nastopila; letos pa praznuje deca 35letnico dela in vzroje po sokolskih telovalnicah. Br. Kostnapfel je vršil vse dolžnosti sokolskega delavca in vzgojitelja. Bil je vedno član društvenega prednjačkega zbora in dolgoletni načelnik društva v Šiški. Vodil je vse oddelke, ki so mu bili poverjeni in kjer je čutil potrebo, da posveti svoje sile in sposobnosti. Bil je član tehniškega odbora Slovenske sokolske zveze, župnega in do preselitve načelnikstva iz Ljubljane tudi Jugoslovenskega sokolskega saveza.

Se pred kratkim je vodil telovalbo dekcev na Taboru. Mnogo je tudi postavil točk za javne vežbe in nastope. Letos n. pr. ima ljubljanska župa predpisane proste veje za moško deca, ki jih je sestavil naš ljubljanski. Poleg vsega tega dela je bil tudi urednik predvojnega lista sokolskega naraščanja »Naša bodočnost«. Njegovih njegovih člankov in strokovnih spisov po raznih sokolskih listih. V »Sokolskem glasniku« je bil dolgoletni urednik rubrike »Iz saveznega T. o.« To mnogovrstno delo je vršil z največjo natančnostjo ter vestnostjo vedno le po Tvrsnem gestu: »Ne častu ne slavil!« Br. Kostnapfel je odkrit borec za vse dobro, lepo in pošteno, zato ga vsak spoštuje. Danes še pridno dela poleg svoje službe v odboru T. o. ljubljanske sokolske župe in v mladinskem odboru. Bratu Kostnapfelu ob njegovem jubileju priskrbe čestitke ž željo naj ostane zdrav, čil in delaven še mnogo let! Zdravo!

Molčiči maščevalec

Roman

XI.
— Dober dan, gospod Morran! Veseli me, da ste prišli.
Harris se je široko nasmejal in krepko stisnil svojemu gostu roko.
— To ni bilo prav nič drugega, nego moja dolžnost, — je odgovoril Bill mirno, zroč presenečeno na moža pred seboj. — Priznati pa moram, da nisem niti najmanj pričakoval, da vas najdem tu v Limehousu.
Harris se je v zadregi nasmešnil.
— Zakaj pa?
— Ali mi morete pojasniti, zakaj se mudite tu? Ko sem danes govoril z vašim tajnikom, ni imel niti pojma, kje ste.
— Svojih razlogov vam ne morem povedati, gospod Harris, lahko vas pa zagotovim, da ne tiči za tem nič slabega. Sicer se pa itak kmalu vrnem.
Billu Morranu se je zdelo na Harrisu nekaj zagonečnega. Poleg tega pa ni mogel razumeti, kako je mogel tako bogat in ugleden mož zaiti v tako sumljivo hišo. Harrisove oči so se mu zdele večje

in bolj srepe kakor običajno, njegov glas je pa zvenel nekoliko ostreje. Ko sta zadnjič govorila, se mu je zdel Harris zelo nemiren in nervozen, zdaj je bil pa naenkrat čisto miren, da Morran kar verjeti ni mogel, da vidi pred seboj njega.
— Mislim, gospod Harris, da je vam storiło bivanje v tej hiši dobro. Ne zdite se mi več tako nervozni kakor ste bili prej.
Harris se je prijazno nasmešnil.
— Odkrito rečeno, najboljšo zdravilo proti nervoznosti je bivanje tu v okolici, čeprav samo kratko, ker raznave človeku domišljijo in hrepenenje po pustolovščinah. Počutim se že zelo dobro. Toda vrniti se morava k poslom — čas advokata Morana je preveč dragocen, da bi ga trafil.
Milionar je sedel nekaj časa nekam zamišljen, potem je pa vprašal:
— Ali ste mi prinesli sveženj?
— Ne, gospod Harris, nisem ga prinesel, — je odgovoril advokat.
— Toda, dragi moj... Harris je ves v srbob vstal, — saj sem vam vendar brzojavil, da ga prinesite.
— Res je, — je pritrdil Bill, — toda pomisliti morate, da nisem niti slutil, kaj se skriva za tem čudnim pozivom, naj pridem v Limehous. Kdo mi je pa mogel jamčiti, da mi niso nastavili pasti ljudje, ki jim je mnogo lažeče na tem, da bi se polastili pri meni shranjenega sveženja.
— Ah, na to pa nisem pomislil. Da, to bi pa res moglo biti. Vri mož ste ni hvaležen sem vam, da ste kljub temu prišli...

Te besede so bile izgovorjene zelo prijazno in vendar se Bill ni mogel otresti misli, da se skriva v Harrisovem glasu posmehovanje.
Billu se je zdelo, kakor da je zrak v sobi poln elektrike. Tu je bilo nekaj nerazumljivega, nepojmljivega, kar mu je šlo na živce, toda sedel je čisto mirno in odgovoril smeje:
— Boječ nisem, gospod Harris — mislim, da mi tega nihče ne more očitati.
— Ne, ne, nikakor ne!
In zopet je zvenel Harrisov glas tako, kakor da se Billu posmehuje.
— Poleg tega pa zato nisem prinesel sveženja, — je nadaljeval Bill, — ker ste me izrecno prosili, naj ga ne izročim nikomur, dokler sami ne pridete k meni ponj.
— Rekel sem, da, res sem rekel to.
Harrisov obraz je zopet izražal globoko skrb in milionar je nadaljeval smeje.
— Ah, da, tako nekako bo. Bil sem tistega večera nekoliko nervozen tako, da se vsega ne spominjam več. Če vam pa zdaj osebno naročam to, bo pač zadostovalo.
— Ne!
Ze dolgo potem je Bill razmišljal, kako se je zgodilo, da je Harrisu tako odgovoril. Ves njegov pravni čut je ugovarjal temu — saj sploh ni imel pravice odgovoriti tako, — toda Harris se mu menda ni zdel povsem pri zdravi pameti, ker si je bil izbral tak sumljivo hišo za svoje bivališče. Toda zakaj je storiło to? Za ta korak se je

odločil samo iz vroče želje pomagati dedetu, ki ga je tako obupno prosilo, naj ne vrne sveženja Harrisu.
— Ne, gospod Harris, zdi se mi, da se moram držati vašega prvega naročila. Kje je pa rečeno, da niste tu pod pritiskom, ne da bi jaz kaj slutil? Tega vendar ne morete zanikati. Zato vas moram prositi, da se potrudite k meni, če hočete dobiti nazaj svoj sveženj.
— Gromska strela! Zahtevam one papirje... Izbruh je prišel tako naglo in ognjevit, da je Bill nehote vstal. Rad bi bil vprašal Harrisra, kam se je peljal z avtom tiste noči, toda zdaj je spoznal, da bi bilo to brez pomena. Harrisu so se za hip tako dvije in srđito zaiskrile oči, da se je Billu zdelo, da ima pred seboj norca. To je pa trajalo samo nekaj trenutkov in potem je bil Harris zopet miren.
— Oprostite, moja nervoznost se ni povsem polegla. One papirje pa potrebujem baš danes. Dragi Morran, napišite nekaj besed svojemu slugi in naročite mu, naj izroči sveženj mojemu slu, pa bo vse v redu.
— Oprostite, gospod Harris, toda jaz moram vztrajati pri najinem prvem dogovoru. Vse se mi zdi, da je tako skrivnostno in nerazumljivo, da ne morem ravnati drugače. Zato obžalujem...
— Morate!
Ta beseda je padla liki udarec s kladivom. Zaropotal je, da je odletel Harrisov naslanjač daleč nazaj, ko je milionar nenadoma planil pokonci.